

POKYN č. D - 68

Uplatňování zákona o dani silniční ve zdaňovacím období roku 1994
(změny a doplnění pokynu uveřejněného ve Finančním zpravodaji č.
2-3/1993)

Č.j.: 151/4792/1994

Referent: Mgr. Jaroslav Březina, tel.: 24543427

Změny a doplnění zákona č. 16/1993 Sb, o dani silniční,
zákonem č. 302/1993 Sb., které se vztahují ke zdaňovacímu období
roku 1993.

V ustanovení § 17a zákona č. 302/1993 Sb., kterým se mění a
doplňuje zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, jsou mimo jiné
obsaženy úpravy, které se vztahují ještě ke zdaňovacímu období
kalendářního roku 1993.

Jde o následující případy:

I. Daňová povinnost vznikla poplatníkovi po uplynutí termínu
poslední splátky na daň, t.j. v listopadu nebo prosinci 1993.

Zákon č. 16/1993 Sb. nestanovil výslovně termín pro povinnost
zaplatit daň; z právní úpravy sice vyplývá, že jde o daň splatnou
ve zdaňovacím období roku 1993, t.j. splatnou do konce
zdaňovacího období roku 1993, ale k zamezení nesprávných postupů
poplatníků obsahuje ustanovení § 17a odstavce 2 zákona č.
302/1993 Sb. možnost pro poplatníka splnit svou povinnost
(zaplacení poměrné výše daně) bez sankce, nejpozději do 31.ledna
1994, současně nejpozději v této lhůtě podává poplatník i daňové
přiznání.

II. Pokud vznikl poplatníkovi nárok na osvobození vozidla podle
§ 3 odst. 2 zákona č. 16/1993 Sb, neuplatní jej v daňovém
přiznání podávaném na zdaňovací období roku 1994, ale ve smyslu
§ 17a odstavce 1 zákona č. 302/1993 Sb., v žádosti podané do
31.ledna 1994 správci daně místně příslušnému podle bydliště nebo
sídla.

III. Podle § 17a odstavce 1 zákona č. 302/1993 Sb. ve stejné lhůtě, t.j. do 31. ledna 1994, uplatní poplatník v žádosti podané místně příslušnému správci daně nárok na slevu na dani podle § 12 odstavce 3 zákona č. 16/1993 Sb.

IV. Podle ustanovení § 17a odstavce 1 zákona č. 302/1993 Sb. zaplacené splátky na silniční daň (nebo zaplacená daň) v průběhu zdaňovacího období roku 1993 jsou přeplatkem na dani podle § 64 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, v částkách převyšujících daňovou povinnost podle platné právní úpravy v roce 1993. Jde např. o vozidla, kterým vznikl nárok na osvobození v průběhu zdaňovacího období, t.j. po podání daňového přiznání, nebo o případ, kdy poplatník zaplatil na dani více než činí roční sazba daně, popř. poměrná výše daně podle vzniku daňové povinnosti nebo zániku nároku na osvobození, anebo o případ, kdy poplatník zaplatil za vozidlo, které není předmětem daně, např. lesnický a zemědělský traktor nebo jeho přírůstek apod.

Uplatňování silniční daně ve zdaňovacím období 1994, tak jak vyplývá ze změn a doplnění zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, zákonem č. 302/1993 Sb.

K § 2 odst. 1

Doplněná slova na konci odstavce mají pouze upřesňující charakter. Okruh vozidel podléhajících silniční dani se oproti zdaňovacímu období roku 1993 ani v důsledku doplnění nemění.

K § 2 odst. 2

Předmětem daně nejsou stejně jako v roce 1993 zvláštní vozidla včetně jejich přípojných vozidel; silniční dani nepodléhají také vozidla, kterým byla přidělena zvláštní státní poznávací značka

- a) pro jednorázové použití,
- b) trvale manipulační,
- c) trvalá pro zkušební účely s písmenem F.

Podrobnosti související se zvláštními státními poznávacími značkami jsou uvedeny v § 94 vyhlášky č. 34/1984 Sb.

K § 3

Osvobození pod písmenem d) se rozšiřuje z vozidel, kterým byla přidělena státní poznávací značka v České republice, i na vozidla evidovaná v zahraničí, pokud jim vzniká daňová povinnost podle § 8 odst. 1.

Nárok na osvobození vzniká v případě, že se vozidlo ve zdaňovacím období nachází v zahraničí nejméně 183 dní nepřetržitě. Osvobození činí 1/12 příslušné roční daňové sazby za každý celý kalendářní měsíc, po který bylo vozidlo mimo území České republiky. Poplatník platí zálohy na daň v průběhu zdaňovacího období a nárok na osvobození uplatní při podání daňového přiznání.

Osvobození pod písmenem f) nahrazuje osvobození vozidel záchranné a pohotovostní služby uplatňované v roce 1993.

Pod písmenem h) jsou nově osvobozena vozidla speciální samosběrová zametací a speciální jenoúčelová vozidla značkovače silnic. Osvobozena jsou i vozidla správců komunikací používaná výlučně k zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti komunikací. Osvobození využije jen instituce, které je předmětná činnost svěřena ve statutu (zřizovací listině), popřípadě pověřením příslušného orgánu. Osvobození se vztahuje jen na vozidla speciální určená ke stanovenému účelu.

Osvobození pod písmenem i), t.j. osvobození vozidel zajišťujících svoz a rozvoz zásilek, se rozšiřuje i o překládku k letecké dopravě a naopak. Zásadní změna však spočívá v podmínce "zpravidla" pro využití vozidel k osvobozenému účelu, která nahradila "výlučnost" požadovanou v roce 1993.

V odstavci 2 § 3 je stanoveno, co se rozumí pojmem "zpravidla" užívaným v ustanovení o osvobození vozidel podle § 3.

Pro uplatnění nároku na osvobození vozidel splňujících limity stanovené předpisy EHK OSN a jim odpovídající direktivy ES se vyžaduje v roce 1994 potvrzení o kladném výsledku emisní zkoušky, uplynula-li od zápisu v technickém průkazu nebo od vydání samostatného dokladu od výrobce (akreditovaného dovozce) doba delší než dva roky.

Dojde-li ke sporu mezi autorizovaným pracovištěm a poplatníkem daně rozhoduje stanovisko Ústavu pro výzkum motorových vozidel v Praze.

Zásadní změna ve zdaňovacím období kalendářního roku 1994 oproti zdaňovacímu období kalendářního roku 1993 je zrušení osvobození zakotveného v § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 16/1993 Sb., které se vztahovalo na osobní automobily, jejichž držitelé jsou zaměstnanci, pokud je použijí k pracovní cestě, na níž jsou zaměstnavatelem vysláni.

Od 1. ledna 1994 se platí daň i z těchto osobních automobilů. Podle úpravy provedené v § 4 zákona č. 16/1993 Sb je poplatníkem daně v těchto případech zaměstnavatel, který vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu. Podmínkou je skutečnost, že nevznikla současně daňová povinnost již držiteli vozidla. Zaplatí-li zálohy na daň oba poplatníci, t.j. držitel i zaměstnavatel, popř. více zaměstnavatelů, zúčtují si svoji povinnost v daňovém přiznání.

U vozidel evidovaných a určených jako státní mobilizační rezerva (v technickém průkazu bývá vyznačeno "Program 222") je poplatníkem fyzická nebo právnická osoba, která předmětná vozidla používá pro podnikání.

K § 6

Nově jsou stanoveny roční sazby daně tak, aby byly dělitelné dvanácti; současně byla rozšířena hmotnostní a objemová pásma základu daně a stanoveny příslušné roční sazby daně.

V doplněném odstavci 4 je nově stanovena denní sazba pro osobní automobily, za jejichž použití zaměstnavatel vyplácí svému zaměstnanci cestovní náhrady (nevznikla-li daňová povinnost současně držiteli osobního automobilu), pokud je pro poplatníka (zaměstnavatele) výhodnější. Poplatník (zaměstnavatel) nemůže ovšem u jednoho osobního automobilu kombinovat způsob placení daně (denní sazbou ve výši 25 Kč za každý den použití osobního automobilu ve zdaňovacím období anebo 1/12 roční daňové sazby za každý kalendářní měsíc, ve kterém byl osobní automobil využit).

K § 8

U vozidel, kterým byla přidělena státní poznávací značka v České republice, a u vozidel evidovaných v zahraničí, která jsou na území České republiky provozována dlouhodobě, t.j. u vozidel, u kterých je správcem silniční daně finanční úřad, vzniká daňová povinnost v měsíci, ve kterém byly splněny současně dvě rozhodné skutečnosti

- přidělení SPZ v ČR nebo evidování vozidla v zahraničí,
- požívání k podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti anebo v přímé souvislosti s podnikáním nebo jinou samostatnou výdělečnou činností.

Obdobně je stanoven zánik daňové povinnosti v kalendářním měsíci, ve kterém není splněna jedna z výše uvedených rozhodných skutečností. Tzn., že u jednoho vozidla může v průběhu zdaňovacího období daňová povinnost opakovaně vzniknout a zaniknout.

V případech změny v osobě poplatníka zaniká daňová povinnost původnímu poplatníku v kalendářním měsíci, který předchází kalendářnímu měsíci, ve kterém vzniká daňová povinnost u nového poplatníka. Toto ustanovení se použije jen pro případy, kdy daňová povinnost zaniká a vzniká v témže kalendářním měsíci. (Nemůže proto nastat případ, že v témže kalendářním měsíci bude u vozidla daňová povinnost původního i nového poplatníka.)

Vznikne-li daňová povinnost novému poplatníku v měsících následujících po kalendářním měsíci, ve kterém došlo ke změně (převodu vozidla), použije se věty první § 8 odst. 2.

Původní poplatník, který postupuje podle věty druhé § 8 odst. 2, doloží svůj postup správci daně potvrzením správce daně nového poplatníka.

K § 9

S ohledem na vznik a zánik daňové povinnosti v průběhu zdaňovacího období se silniční daň platí ve výši 1/12 roční daňové sazby za každý kalendářní měsíc, ve kterém trvá daňová povinnost, včetně měsíců, ve kterých daňová povinnost vznikla nebo zanikla.

V případech vzniku nebo zániku nároku na osvobození v průběhu zdaňovacího období se postupuje stejně jako v případech zániku nebo vzniku daňové povinnosti. Daň se platí v poměrné výši odpovídající 1/12 roční daňové povinnosti za každý kalendářní měsíc, ve kterém netrval nárok na osvobození včetně kalendářních měsíců, ve kterých vznikl nebo zanikl nárok na osvobození.

K § 10

V průběhu běžného zdaňovacího období platí poplatník, jehož správcem daně je finanční úřad, zálohy na daň.

Termíny pro placení záloh: 15.2., 15.4., 15.7. a 15.10.

Zálohy na daň se platí z vozidel, kterým trvá daňová povinnost a kterým vznikla daňová povinnost od 1. dne do 15. dne kalendářního měsíce, ve kterém je stanoven termín splatnosti zálohy na daň.

Jde-li o vozidla zahrnutá do hmotného majetku poplatníka, která poplatník vyřadí z hmotného majetku do 15. dne měsíce splatnosti zálohy, zálohu na daň poplatník z předmětného vozidla neplatí. Daň za kalendářní měsíce, v nichž bylo vozidlo předmětem daně, si poplatník vypočte v daňovém přiznání a současně při jeho podání správci daně zaplatí.

Jde-li o vozidla nezahrnutá do hmotného majetku, platí poplatník zálohu na daň, pokud v měsíci únoru, dubnu, červenci a říjnu, a to do 15. dne uvedených měsíců, předmětné vozidlo použil a v souvislosti s tím zaúčtoval výdaje (náklady) podle § 24 zákona o dani z příjmů.

Nepřesahuje-li roční daňová povinnost k termínu splatnosti zálohy v úhrnu u jednoho poplatníka 10 000 Kč, zaplatí poplatník zálohu jednorázově v této úhrnné výši.

Má-li poplatník nárok na placení záloh čtvrtletně při první placené záloze, trvá mu tento nárok po celé zdaňovací období i v případě, že jeho úhrnná roční daňová povinnost se v průběhu zdaňovacího období sníží na nebo pod 10 000 Kč.

Platil-li poplatník zálohy na daň jednorázově a v průběhu zdaňovacího období se jeho úhrnná roční daňová povinnost zvýší nad 10 000 Kč, vzniká mu nárok na placení záloh čtvrtletně a poplatník si započítá přeplatek vzniklý zaplacením zálohy v úhrnné výši.

Příklad:

Stav vozového parku poplatníka k 15.2.:

3 osobní automobily s roční daňovou sazbou á 3.000 Kč

Poplatník zaplatí 15.2. zálohu ve výši 9 000 Kč.

Stav vozového parku poplatníka k 15.4.:

Původní 3 osobní automobily s roční daňovou sazbou á 3.000 Kč (záloha zaplacená jednorázově do 15.2.).

1 nákladní automobil s roční daňovou sazbou 6.000 Kč (zařazený do hmotného majetku 10.4.)

Poplatníku vznikl nárok na placení záloh čtvrtletně.

Na záloze splatné 15.2. vzniká přeplatek ve výši

3/4 z 9 000 Kč, t.j. ve výši 6.750 Kč.

Záloha splatná 15.4. odpovídá součtu $1/4$ z 9 000 Kč a $1/4$ z 6 000 Kč, t.j. 3.750 Kč.

Poplatníkovi se započítává přeplatek na předchozí záloze (3 750 Kč) a zbývá ještě přeplatek ve výši 3 000 Kč.

Nezmění-li se již vozový park do konce zdaňovacího období poplatník dále platí zálohy na daň takto:

15.7. poplatník zaplatí 750,- Kč, neboť se mu započítává zbývající část přeplatku ve výši 3 000 Kč, přičemž úhrnná výše zálohy činí 3 750 Kč.

15.10. zaplatí poplatník zálohu na daň ve výši 3.750 Kč.

Závěr:

Poplatník na zálohách zaplatil v úhrnu 13.500 Kč. Roční daňová povinnost poplatníka činí 9 000 Kč + $9/12$ ze 6 000 Kč, t.j. 13 500 Kč.

Zálohy na daň z vozidel u kterých vznikne daňová povinnost v období po 15.10. běžného zdaňovacího období se zálohy na daň neplatí a poměrná výše daně bude zúčtována a zaplácena ve lhůtě pro podání daňového přiznání.

Zálohy na daň se neplatí z vozidel, která splňují podmínky nároku na osvobození, kromě osvobození podle § 3 odst. 1 písm. d). U osvobození, kde je podmínka využití vozidla "zpravidla" pro zákonem osvobozený účel, je na rozhodnutí poplatníka, zda si je jist způsobem využití předmětného vozidla v průběhu zdaňovacího období. V případě, že vozidlo podmínky nároku na osvobození nesplní a poplatník přitom neplatil zálohy na daň, správce daně použije příslušné sankce.

U vozidel, u nichž vznikne daňová povinnost v průběhu zdaňovacího období, se nejbližší záloha na daň platí ve výši součtu 1/4 roční daňové sazby a příslušného počtu dvanáctin roční daňové sazby odpovídajícího počtu kalendářních měsíců od měsíce vzniku daňové povinnosti do měsíce předcházejícího měsíci splatnosti zálohy včetně. Ustanovení § 10 odstavce 3 se nepoužije při placení zálohy na daň splatné 15.2.

U osobních automobilů, za jejichž použití zaměstnavatel vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci (je-li poplatníkem zaměstnavatel), u vozidel evidovaných a určených jako státní mobilizační rezerva a u vozidel, která výrobci dopravují po vlastní ose zákazníkovi nebo na výstavy do zahraničí, se zálohy na daň platí jiným způsobem, než je výše uvedeno.

Zálohy se platí podle skutečného využití uvedených vozidel v rozhodném období.

splatnost zálohy	příslušné rozhodné období
15.2.	leden
15.4.	únor, březen
15.7.	duben, květen, červen
15.10.	červenec, srpen, září

Zálohy se platí ve výši 1/12 roční daňové sazby za každý kalendářní měsíc, ve kterém byla uvedená vozidla použita.

U osobních automobilů, za jejichž použití zaměstnavatel vyplácí svému zaměstnanci cestovní náhrady, může zaměstnavatel použít denní sazbu daně ve výši 25 Kč za každý den použití osobního automobilu. Způsob placení záloh 1/12 roční sazby daně za každý měsíc nebo denní sazbou nemůže zaměstnavatel u jednoho osobního automobilu v průběhu zdaňovacího období kombinovat, změnit postup může až v daňovém přiznání.

Při placení záloh na daň silniční uvádí poplatník konstantní symbol 81 48, platí-li převodem z účtu, nebo 81 49, platí-li poštovní poukázkou. U ostatních plateb na daň silniční uvádí poplatník konstantní symbol 11 48 nebo 1149.

K § 15

Poplatník, jehož správcem silniční daně je finanční úřad, podává daňové přiznání za zdaňovací období roku 1994 nejpozději do 31.1. 1995, a to i v případech, kdy poplatníkovi daňové přiznání zpracovává daňový poradce. Ke stejnému dni je poplatník povinen vyrovnat daňovou povinnost za zdaňovací období roku 1994. Poplatník ve skutečnosti doplatí rozdíl mezi celkovou daňovou povinností a částkou zaplacenou na zálohách na daň. Bylo-li na zálohách zaplaceno více než činí celková daňová povinnost, finanční úřad postupuje podle § 64 zákona o správě daní a poplatků.

K § 17

Správce daně může na žádost poplatníka nebo z moci úřední stanovit zálohy na daň jinak než stanoví § 10. Doporučuje se postupovat tak, aby nově stanovený způsob placení záloh na daň byl pro poplatníka co nejjednodušší.

K § 17a odst. 3

Oznamovací povinnost vůči správci daně má nově vzniklý poplatník a dále poplatníci u vozidel, u kterých nově vzniká daňová povinnost. Poplatník je povinen splnit oznamovací povinnost nejpozději do termínu splatnosti nejbližší zálohy na daň od vzniku daňové povinnosti.

I. náměstek ministra financí ČR:

Ing. Jan Klak, v.r.